

Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Pwyllgor Archwilio (Mawrth 2025)

Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

Cynnwys

- 1 Cyflwyniad
- 2 Negeseuon Allweddol i Sylw'r Pwyllgor Archwilio

Atodiad A: Perfformiad y Contract

Atodiad B: Dangosyddion Perfformiad

Atodiad C: Diffiniadau Sicrwydd a Dosbarthiadau Risg

Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus

Cwblhawyd ein gwaith yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ac mae'n cydymffurfio â'r Safonau Rhyngwladol ar gyfer Arfer Archwilio Mewnol Proffesiynol.

Crynodeb Gweithredol

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Archwilio ynglŷn â'r cynnydd a wnaed o ran y Cynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2024/25 ac yn dwyn eich sylw at faterion sy'n berthnasol i'ch cyfrifoldebau fel aelodau o'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn rhoi crynodeb o'r gweithgarwch Archwilio Mewnol ac yn cydymffurfio â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Darperir adroddiadau cynhwysfawr sy'n manylu ar ganfyddiadau, argymhellion a'r camau gweithredu y cytunwyd arnynt i'r sefydliad, ac maent wedi'u cynnwys ym mhapurau'r Pwyllgor Archwilio. Hefyd, adroddir ar y sefyllfa gyfunol o safbwynt y camau dilynol o bryd i'w gilydd i'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn cwmpasu'r cyfnod 1 Rhagfyr 2024 i 28 Chwefror 2025.

3 Crynodeb Gweithredol

Adolygiadau Archwilio 2024/25

Mae'r adolygiadau canlynol wedi'u cwblhau:

- Y Fenter Twyll Genedlaethol – Paratodau (N/a Sicrwydd)

Rydym wedi ymgymryd â gwaith paratoi ac adolygiad cychwynnol o'r cyfatebiaethau data (derbyniwyd Rhagfyr 2024 ac Ionawr 2025). Rydym wedi cyhoeddi nodyn briffio ar y Fenter Twyll Genedlaethol sy'n rhoi crynodeb o'r cyfatebiaethau data a gafwyd a dealltwriaeth o'r cyfrifoldebau priodol wrth glirio'r cyfatebiaethau hynny. Bydd rhagor o waith yn cael ei wneud fel rhan o Gynllun Archwilio Mewnol 2025/26 lle bydd adroddiad llawn yn cael ei roi gydag archwiliad manylach o'r cyfatebiaethau.

- Presenoldeb mewn cyfarfodydd Craffu ar y Gyllideb (N/a Sicrwydd)

Rydym wedi mynychu a darparu cefnogaeth yn y cyfarfodydd Craffu ar y Gyllideb.

Gweler Atodiad C am fanylion y Meysydd a'r Camau Gweithredu Allweddol i'w Cyflawni

Mae'r adolygiadau canlynol ar y gweill:

- Rheoli Risg (Gwaith Maes)

Camau Dilynol

Mae ein gwaith dilynol ar y gweill a bydd adroddiad yn cael ei roi yng nghyfarfod y Pwyllgor Archwilio ym mis Mehefin 2025.

Newidiadau i'r Cynllun Archwilio

Gofynnir am gymeradwyaeth y Pwyllgor Archwilio ar gyfer unrhyw newidiadau i'r cynllun gwreiddiol ac amlygir hynny ar wahân isod i hwyluso'r broses fonitro. Nid oes unrhyw gynigion ar hyn o bryd i newid y cynllun archwilio a gymeradwywyd.

Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang

O fis Ebrill 2025 bydd yn ofynnol i MIAA gydymffurfio â'r Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang a Nodyn Cymhwysio Sector Cyhoeddus y DU: *Global Internal Audit Standards in the UK Public Sector* (y cyfeirir atynt gyda'i gilydd fel GIAS yma). Mae'r dogfennau hyn yn disodli Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (PSIAS).

Er mwyn cefnogi ein parodrwydd i fabwysiadu'r GIAS o fis Ebrill 2025 mae ein Cyfarwyddwr Cyswllt – Gwelliant Parhaus wedi cynnal asesiad sylfaenol o'n lefelau cydymffurfio â'r GIAS ar hyn o bryd.

O ystyried cydymffurfiaeth lawn MIAA â PSIAS ar hyn o bryd, rydym yn cydymffurfio â'r mwyafrif o ofynion GIAS. Byddwn yn sicrhau cydymffurfiaeth lawn â holl ofynion GIAS o fis Ebrill 2025.

Gwerth Ychwanegol

Nodiadau briffio

Ein nodiadau briffio/blogiau/podlediadau diweddaraf:

- Cyfrannodd Cyfarwyddwr Sicrwydd MIAA, Louise Cobain, at nodyn briffio diweddaraf HFMA: [The value of internal audit | HFMA](#)
- [24/25 MIAA Insight - EU Artificial Intelligence Act and its wider implications](#)





Digwyddiadau

- [The Power of Collaboration \(26 Mawrth 2025\)](#): Bydd y Dosbarth Meistr ar-lein hwn yn adeiladu ar yr wybodaeth o adolygiadau Messenger a Darzi, ac yn edrych ymlaen yn eiddgar at ryddhau'r cynllun iechyd 10 mlynedd. Yn ogystal, mae'r cynllun gweithlu gofal cymdeithasol yn pwysleisio trawsnewid a dull gweithlu unedig, gan danlinellu'r angen am bartneriaeth a chydweithio yn ein gweithrediadau.

Atodiad A: Perfformiad y Contract

Mae Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (PSIAS) yn datgan bod rhaid i'r prif swyddog archwilio gweithredol roi barn ac adroddiad archwilio mewnol blynyddol y gall y sefydliad eu defnyddio fel sail i'w ddatganiad llywodraethu.

Mae'r tabl yn crynhoi cyflwyno eich Barn Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2024/25:

Maes Barn y Pennaeth Archwilio Mewnol	Cytuno ar Gylch Gorchwyl	Statws	Lefel Sicrwydd	Adroddiad y Pwyllgor Archwilio
Rheoli Risg		Gwaith Maes		Mehefin 2025
Cynllun Gweithredu'r Strategaeth Hyfforddi		Wedi ei gwblhau	Sylweddol	Rhagfyr 2024
Rheolaethau Prosesu Trafodion Ariannol Allweddol		Wedi ei gwblhau	Sylweddol	Rhagfyr 2024
Caffael		Wedi ei gwblhau	Sylweddol	Medi 2024
Y Fenter Twyll Genedlaethol (Paratoi)	Amh.	Cyhoeddwyd nodyn briffio	Amh.	Mawrth 2025
Presenoldeb mewn cyfarfodydd Craffu ar y Gyllideb	Amh.	Wedi ei gwblhau	Amh.	Amh.
Camau Dilydol				
Ch1	Amh.	Wedi ei gwblhau	Amh.	Mehefin 2024
Ch4	Amh.	Ar y gweill		Mehefin 2025

Os nad ydym ni'n gallu sicrhau digon o ddyfnder neu gwmpas oherwydd amgylchiadau y tu hwnt i'n rheolaeth, efallai y bydd angen i ni roi rhybudd o hyn gyda'r farn ac egluro'i effaith a beth fydd yn cael ei wneud i adfer y sefyllfa yn y dyfodol.

Atodiad B: Dangosyddion Perfformiad

Y prif fesur o berfformiad eich archwilydd mewnol yw'r allbynnau sy'n deillio o'r gwaith a wnaed. Mae'r tabl canlynol yn darparu gwybodaeth am ddangosyddion perfformiad i gefnogi'r Pwyllgor wrth asesu perfformiad yr Archwiliad Mewnol.

Elfen	Adrodd ar Reoleidd-dra	Statws	Crynodeb
Cyflwyno Barn y Pennaeth Archwilio Mewnol (Cynnydd yn erbyn y Cynllun)	Pob Pwyllgor Archwilio	Gwyrdd	Dim materion i'w hadrodd
Cyhoeddi Holiadur Boddhad i Gleientiaid ar ôl cwblhau pob archwiliad.	Mae pob adroddiad terfynol yn cynnwys holiadur i gasglu adborth cleientiaid	Gwyrdd	
Canran yr argymhellion a godwyd y cytunwyd arnynt	Pob Pwyllgor Archwilio	Gwyrdd	
Canran yr argymhellion sy'n cael eu gweithredu	Bydd adroddiad dilynol yn cael ei adrodd ddwywaith y flwyddyn	Gwyrdd	
Staff Cymwysedig	Blynyddol	Gwyrdd	Mae gan MIAA weithlu cymwys ac amrywiol iawn sy'n cynnwys 75% o staff cymwysedig.
Ansawdd	Blynyddol	Gwyrdd	Mae MIAA yn gweithredu systemau i Safonau Ansawdd ISO. Mae'r Aseiad Ansawdd Allanol, a gynhelir gan CIPFA, yn rhoi sicrwydd o gydymffurfiaeth MIAA â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus. Mae MIAA yn cydymffurfio â Chod Moeseg Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Atodiad C: Diffiniadau Sicrwydd a Dosbarthiadau Risg

Lefel Sicrwydd	Disgrifiad
Uchel	Mae system gref o reolaeth fewnol sydd wedi'i chynllunio'n effeithiol i gyflawni amcanion y system, ac mae'r rheolaethau'n cael eu gweithredu'n gyson ym mhob maes a adolygwyd.
Sylweddol	Mae system dda o reolaeth fewnol wedi'i chynllunio i gyflawni amcanion y system, ac mae'r rheolaethau'n cael eu gweithredu'n gyson ar y cyfan.
Cymedrol	Mae system ddigonol o reolaeth fewnol; fodd bynnag, mewn rhai meysydd mae gwendidau o ran dylunio a/neu weithredu rheolaethau'n anghyson yn peryglu cyflawni rhai agweddau ar amcanion y system.
Cyfyngedig	Mae'r system o reolaeth fewnol dan fygythiad gan fod gwendidau o ran dylunio a / neu weithredu rheolaethau'n anghyson yn peryglu cyflawni amcanion y system.
Dim	Mae system annigonol o reolaeth fewnol gan fod gwendidau o ran rheolaeth a/neu ddiffyg cydymffurfio cyson â rheolaethau wedi, neu fe allai, arwain at fethu â chyflawni amcanion y system.

Sgôr Risg	Rhesymeg Aseu
Critigol	Gwendid rheoli a allai gael effaith sylweddol nid yn unig ar amcanion y system, swyddogaeth neu broses ond hefyd ar gyflawni amcanion y sefydliad mewn perthynas â: <ul style="list-style-type: none"> • defnydd effeithlon ac effeithiol o adnoddau • diogelu asedau • paratoi gwybodaeth ariannol a gweithredol ddibynadwy • cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.
Uchel	Gwendid rheoli sydd wedi neu sy'n debygol o gael effaith sylweddol ar gyflawni amcanion allweddol y system, swyddogaeth neu broses. Nid yw'r gwendid hwn, er ei fod yn cael effaith fawr o ran y system, swyddogaeth neu broses, yn cael effaith sylweddol ar gyflawni amcanion cyffredinol y sefydliad.
Canolig	Gwendid rheoli: <ul style="list-style-type: none"> • sy'n cael effaith fach ar gyflawni amcanion allweddol y system, swyddogaeth neu broses; • sydd wedi golygu bod y system, swyddogaeth neu'r broses yn agored i risg allweddol, ond mae'r tebygolrwydd y bydd y risg hon yn digwydd yn isel.
Isel	Gwendid rheoli nad yw'n effeithio ar gyflawni amcanion allweddol y system, swyddogaeth neu broses; fodd bynnag, byddai gweithredu'r argymhelliad yn gwella rheolaeth gyffredinol.

Cyfyngiadau

Dim ond y materion a ddaeth i'n sylw yn ystod ein gwaith archwilio mewnol yw'r rhai a godir yn yr adroddiad hwn, ac nid ydynt o reidrwydd yn ddatganiad cynhwysfawr o'r holl wendidau sy'n bodoli, nac o'r holl welliannau y gallai fod angen eu gwneud. Er bod pob gofal wedi'i gymryd i sicrhau bod yr wybodaeth yn yr adroddiad hwn mor gywir â phosibl, yn seiliedig ar yr wybodaeth a ddarparwyd a'r ddogfennaeth a adolygwyd, ni ellir rhoi gwarant gyflawn o ran y cyngor a'r wybodaeth a gynhwysir yma. Nid yw ein gwaith yn rhoi sicrwydd llwyr nad oes gwallau, colled na thwyll materol yn bodoli.

Mae'r cyfrifoldeb dros system gadarn o reolaethau mewnol ac atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall yn parhau i fod yn nwylo'r rheolwyr ac ni ddylid dibynnu ar waith a gyflawnir gan archwiliad mewnol i nodi'r holl gryfderau a gwendidau mewn rheolaethau mewnol, na dibynnu arno i nodi pob amgylchiad o dwyll neu afreoleidd-dra. Mae'n bwysig bod rheolwyr yn gweithredu ein hargymhellion yn effeithiol ac yn amserol er mwyn cynnal system reoli fewnol ddibynadwy.

Mae adroddiadau a baratowyd gan MIAA yn cael eu paratoi at eich defnydd chi yn unig ac nid yw MIAA na'r archwilwyr yn cymryd cyfrifoldeb ar gyfer unrhyw gyfarwyddwr neu swyddog yn rhinwedd eu swyddogaeth unigol. Ni dderbynnir atebolrwydd i unrhyw drydydd parti gan nad yw'r adroddiad wedi'i baratoi ar gyfer, ac nid yw wedi'i fwriadu ar gyfer, unrhyw ddiben arall ac ni fydd gan berson nad yw'n barti i'r cytundeb ar gyfer darparu Archwiliad Mewnol unrhyw hawliau o dan Ddeddf Contractau (Hawliau Trydydd Partïon) 1999.

Anne-marie Harrop

Cyfarwyddwr Sicrwydd Rhanbarthol

Ffôn: 07920 150313

E-bost: Anne-marie.harrop@miaa.nhs.uk

Angharad Ellis

Dirprwy Gyfarwyddwr Sicrwydd Rhanbarthol

Ffôn: 07469 378328

E-bost: Ann.ellis@miaa.nhs.uk